

Protocol Ymgysylltiad Cyhoeddus Trosolwg a Chraffu E-ddeisebau

E-ddeisebau

Mae creu neu gymryd rhan mewn deiseb yn un ffordd y gall unigolion, grwpiau cymunedol a sefydliadau gymryd rhan yn yr hyn y mae'r Cyngor yn ei wneud. Mae'n caniatáu i bobl godi materion sy'n peri pryder, gan roi cyfle i Gynghorwyr ystyried yr angen am newid. Gyda'r bwriad o'i gwneud yn haws i gyflwyno deisebau, mae'r Cyngor wedi cyflwyno cyfleuster e-ddeiseb.

Cyn cyflwyno deiseb dylech wirio yn gyntaf gyda'ch Cynghorydd Lleol i weld a yw'r Cyngor eisoes yn gweithredu ar eich pryderon ac mai'r Cyngor yw'r corff mwyaf priodol i dderbyn eich deiseb.

Os ydych yn creu e-ddeiseb byddwch yn dod yn ddeisebydd 'arweiniol' a bydd gofyn i chi ddarparu gwybodaeth bersonol sylfaenol i'r Cyngor fel y gallwn gysylltu â chi.

Os ydych yn llofnodi e-ddeiseb bydd gofyn i chi ddarparu gwybodaeth bersonol sylfaenol i ni, gan gynnwys cyfeiriad e-bost, er mwyn ein galluogi i wirio bod y 'llofnodion' a gasglwyd yn ddilys. Pan fyddwch wedi cyflwyno'r wybodaeth hon byddwch yn cael e-bost ar y cyfeiriad e-bost a roddwyd gennych. Bydd yr e-bost yn cynnwys dolenn gyswllt y mae'n rhaid i chi glicio arni er mwyn cadarnhau bod y cyfeiriad e-bost yn ddilys. Unwaith y bydd y cam hwn wedi'i gwblhau, bydd eich 'llofnod' yn cael ei ychwanegu at yr e-ddeiseb. Bydd eich enw (ond dim manylion eraill) yn cael ei gyhoeddi ar wefan yr e-ddeiseb.

Beth sy'n digwydd pan mae'r e-ddeiseb yn gyflawn a sut caiff ei chyflwyno?

Bydd angen i'ch e-ddeiseb gynnwys:

- Teitl
- Datganiad yn nodi'n benodol pa gamau yr hoffech i'r Cyngor eu cymryd.
- Unrhyw wybodaeth y teimlwch sy'n berthnasol i'r e-ddeiseb a'r rhesymau pam yr ydych yn ystyried bod y camau gofynnol yn angenrheidiol. Gallwch gynnwys dolenni cyswllt i wefannau perthnasol eraill.
- Dyddiad ar gyfer pryd yr hoffech i'ch e-ddeiseb fynd yn fyw ar y wefan. Gall gymryd hyd at 5 diwrnod i'r Gwasanaethau Democrataidd wirio eich cais e-ddeiseb a thrafod unrhyw faterion gyda chi, felly gwnewch yn siŵr eich bod yn cyflwyno'r cais mewn da bryd.

- Dyddiad ar gyfer pryd y bydd eich e-ddeiseb yn dod i ben â chasglu llofnodion. Er mwyn cyflawni'r effaith fwyaf, efallai y byddwch am bennu'r dyddiad hwn fel y bydd yr e-ddeiseb yn cael ei chyflwyno cyn y dyddiad y cynhelir trafodaeth neu y gwneir penderfyniad ar y mater. Byddwn yn cynnal eich e-ddeiseb am hyd at bedwar mis ond byddai disgwyl i'r rhan fwyaf fod yn fyrrach na hyn.
- Eich enw - fel deisebydd arweiniol, bydd eich enw yn cael ei ddangos gyda'ch e-ddeiseb ar y wefan.
- Rhaid i ddeisebau gael eu llofnodi gan o leiaf 50 o bobl, ond bydd y Cyngor yn defnyddio'i ddisgresiwn lle ceir llai na 50 o lofnodwyr mewn achosion lle ceir cefnogaeth leol glir ar gyfer gweithredu (e.e. lle mae trigolion cymuned fach wedi deisebu ar gyfer mesurau arafu traffig).

Pan fydd e-ddeiseb yn cyrraedd ei dyddiad cau, ni fyddwch yn gallu ei harwyddo ar-lein mwyach. Bydd y rhestr o lofnodwyr yn cael eu casglu gan y Gwasanaethau Democrataidd a chysylltir â'r deisebydd arweiniol ynghylch cyflwyno e-ddeiseb wedi'i chwblhau.

Yn dibynnu ar y pwnc a'r cyngor gan Swyddog Monitro'r Cyngor, gellir cyflwyno'r ddeiseb mewn cyfarfod o'r Cyngor, y Cabinet neu'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu. Gall y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu drafod y mater yn llawn a gwneud argymhelliad (argymhellion) i'r Cyngor neu'r Cabinet, fel y bo'n briodol.

Os bydd y ddeiseb yn cael ei chyflwyno i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu, bydd y deisebydd arweiniol yn cael ei wahodd i fynychu'r cyfarfod a bydd yn cael cynnig y cyfle i gyflwyno'r ddeiseb, a fydd yn cynnwys crynodeb tri munud ynghylch cynnwys y ddeiseb a nifer y llofnodion. Fel arall, gall y deisebydd arweiniol ofyn i Gynghorydd gyflwyno'r ddeiseb (y Cynghorydd lleol fyddai hwn fel arfer). Os na fydd y deisebydd arweiniol yn bresennol i gyflwyno'r ddeiseb, ac nad yw'r Cynghorydd lleol wedi cael cais i gyflwyno ar ei ran, bydd yn cael ei ddarllen gan y Cadeirydd. Yn dilyn y cyfarfod, bydd ymateb yn cael ei anfon at y deisebydd arweiniol o fewn 15 diwrnod gwaith i'r cyfarfod a bydd yn cael ei rhoi ar wefan y Cyngor.

Rhaid i unrhyw ddeiseb sy'n mynd yn uniongyrchol i'r Cyngor neu'r Cabinet gael ei chyflwyno gan Gynghorydd.

Pa faterion y gall fy e-ddeiseb ymwneud â nhw?

Dylai eich e-ddeiseb fod yn berthnasol i fater y mae gan y Cyngor bwerau neu ddyletswyddau yn ei gylch, neu gyfrifoldebau darparu ar y cyd sydd ganddo amdano. Dylid ei chyflwyno hefyd yn ddidwyll a rhaid iddi fod yn weddus, yn onest ac yn barchus.

Efallai y bydd eich e-ddeiseb yn cael ei gwrthod os yw Swyddog Monitro'r Cyngor o'r farn ei bod:

- yn cynnwys iaith eithafol, lidiol, sarhaus neu bryfoclyd
- yn ddifenyddol, yn wamal, yn flinderus, yn camwahaniaethu neu fel arall, yn sarhaus, neu'n cynnwys datganiadau ffug
- yn rhy debyg i ddeiseb arall a gyflwynwyd o fewn y chwe mis diwethaf

- yn datgelu gwybodaeth gyfrinachol neu eithriedig, gan gynnwys gwybodaeth a ddiogelir gan orchymyn llys neu adran o'r llywodraeth
- yn datgelu deunydd, sydd fel arall yn sensitif yn fasnachol
- yn enwi unigolion, neu'n rhoi gwybodaeth lle gellir eu hadnabod yn hawdd, e.e. swyddogion unigol cyrff cyhoeddus, neu'n gwneud cyhuddiadau troseddol
- yn cynnwys datganiadau hysbysebu
- yn cyfeirio at fater sydd ar hyn o bryd yn destun cwyn ffurfiol y Cyngor, ymgynghoriad, cwyn Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru neu unrhyw achos cyfreithiol
- yn ymwneud â swyddogaethau cynllunio neu drwyddedu'r Cyngor gan fod prosesau statudol ar wahân ar waith ar gyfer delio â'r materion hyn
- nid yw'n ymwneud â mater y mae gan y cyngor bwerau neu ddyletswyddau yn ei glych neu gyfrifoldebau cyflenwi ar y cyd amdano

Os byddwn yn penderfynu nad yw deiseb yn dderbyniol, yna byddwn yn rhoi gwybod i drefnydd y ddeiseb am ein rhesymau.

Yn ystod cyfnodau gwleidyddol sensitif, megis cyn etholiad, efallai y bydd yn rhaid cyfyngu ar ddeunydd sy'n wleidyddol ddadleuol.

Nid yw'r cyngor yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am y deisebau ar y tudalennau gwe hyn. Nid yw'r farn a fynegir yn y deisebau o reidrwydd yn adlewyrchu barn y Cyngor.

Os yw eich deiseb yn ymwneud â mater sydd y tu hwnt i bwerau'r Cyngor roi sylw iddo, gallai fod yn fwy priodol dechrau e-ddeiseb ar wefan Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Gellir cael cyngor ar dderbynioldeb e-ddeisebau gan y Gwasanaethau Democrataidd.